

Олена КОЛОМІЄЦЬ (КОРОЛЬОВА), м. Чернівці, Україна

ОПОВІДАННЯ ПРО ВІЙНУ В С. СЕЛИЩЕ ТА С. БІЛОПІЛЛЯ

Моє покоління – діти війни, запам'ятали та пронесли через все своє життя страх війни. Окупації фашизма.

В моєму селі на Вінниччині остались вдови і діти сиротами. Коли фашисти окупіровали село, знайшлися зрадники, які їх приймали. По указу, їх убили чотири комуніста і одного комсомольця. Один з них був поліцаєм, а другий великим для них і нас начальником, і був третій – староста, але він весь час захищав людей.

Фашисти вривались в хати і відбирали продукти.

Но не всі німці були заражені ідеями гітлеризму. Пам'ятаю, до нас приходили два німця і вони нам залишали їжу. Не все забирали. Один з них побачив, що у нас велика сім'я, п'ятеро дітей і оставив нам корову з теличкою. Він показав на пальцях, що в нього осталося (драй кіндер) і його уб'ють і він їх ніколи не побачить. Погладив мене по головці і подарував мені губну гармошку, вона в мене до цієї пори зберігається.

Вони часто до нас приходили, пили молоко, забирали яйця і т.д. Шукали партизан, євреїв. Окупанти в нас хазяйнували 2 роки і 7 місяців.

В 1942 році як зайшли в наше село розбомбили клуб і магазин. Остальні бомби не розіривались. А в нашу хату попав снаряд але хата не згоріла, відбило кут стіни.

В Білопільлі жило з 10-ть, а може більше – я не пам'ятаю єврейських сімей.

Скоро вони взялись за них. Їх повезли на підводах, сказали, що везуть в інше село чи місто. Люди говорило, що десь на полі, тільки не нашому,

дали лопати в руки, щоб вони копали яму і всіх розстріляли. Декому з них вдалось втекти, вони були в нашому селі і люди їх спасали та ховали.

До нас в дім прийшли двоє стареньких євреїв, мама їх прийняла, хоч ризикувала своїми дітьми. Скільки вони в нас жили, я вже не пам'ятаю. Вночі вони спали в хаті, а вдень ховали ми їх у смородинних кущах-бур'янах. Незадовго прийшли до нас ще євреї: батько й син. Ми їх ховали на горищі, на день драбину ховали в бур'янах.

Скоро батько пішов від сина до когось у село. Його звали, чи його прізвище – Пінь, а сина Янкіль. Ми називали його Яша. Один раз він з нами сидів у хаті, біля вікна. Ми побачили, що йдуть німці. Старша сестра взяла його за руку і через сарай, за хату повела до сусідів і закрила в курнику. Так ми його спасали...

Десь 40-років назад з сестрою ми його зустріли на Вінницькому вокзалі. Була радісна і сумна зустріч. Йому тоді було років – 17, а сестру – 13. Його вже мабуть немає в живих...

Не знали люди серед ночі,
Що їх везуть на згубу неминучу.
І що останній раз їх очі
Побачать світ цей невмирущий

Німці забрали все з колгоспу: коні, корови...У людей також, приїжджали машинами, забирали: свині, корови, гуси, кури...

В 1942-1943 році всі поля були зарощені бур'янами, пирійом і будяками. Одне поле німці засіяли маком. Діти збирали маковиння в мішки і здавали, за то давали стакан солі, а матері жали.

В 1941 році був дуже гарний урожай хліба: пшениці, жита, ячменю. Німці заставили людей зібрати весь врожай. Вони забрали й вивезли пшеницю, жито, а ячмінь залишили нам.

І Слава Богу, ми вижили, завдяки нашій мамі-мачусі! Вона була нам трьом не рідна. Моя мати померла, коли мені було 1,5 міс. З батьком вони прожили шість років, він не повернувся з війни, але за період їхнього подружнього життя до початку війни, народилось ще двоє діток.

Було нас п'ять дівчат. Мати-мачуха нас виховала дуже гарно, ми з неї брали приклад. Вона була дуже роботяща і нас привчила до роботи. А як вона поважала людей, сусідів.

В сусідки Гані Холинчук – забрали корову і теля. Прийшов час і мама свою теличку подарувала їй! Бо в сусідки на той час було двоє дітей і старенькі батько й мати.

Такої матері справедливої, мудрої трудно мабуть знайти. У 89- років вона померла.

На долю Ти не скаржилась на людях
Переживала все, що Бог послав.
Билося два серця в твоїх грудях
Твоє й батькове, що він тобі віддав.

Я з дитинства дуже любила співати. Мала гарний голос і дуже багато знала пісень яких багато пам'ятаю до сих пір, українських і російських.

А коли вийшла на пенсію, стала писати вірші, багато з яких стали піснями. Видала чотири книги: 1. «На хвилях життя» 2004р., «Прут» 58000, м. Чернівці, вул. Шептицького, 23

2. «Недоспівана пісня» 2006 р., ВПП «Черемош» 59200 м. Вижниця, вул. Миру, 12

3. «Розсипане намисто» 2008 р., «Наші книги» 58002 м. Чернівці, вул.. 28 червня, 44/307

4. «Килим з осіннього листя» 2012 р., «Прут№» 58000 м. Чернівці, вул. Шептицького, 23

Допомогли видати книги – мої рідні, та сім'я Семенюків. Особливу участь приймала Емма Михайлівна Семенюк, про яку я написала оповідання.

Вона і є з великої букви «Людина»

Не шкодуй доброти
Віддавай її людям
У долонях неси
І неси її в грудях

Як зігрієш думками,
Наче птиці крило,
Хай злітає ділами
Доброта понад зло.

І тоді ти побачиш,
Як народиться нива
Слід добром свій позначиш
І назавжди щасливо.

Серце радість відчує,
Зоря щастя зійде
Хай добро скрізь вирує
Всім на зустріч іде.

Цей вірш із першої моєї книги «На хвилях життя», 2004р., «Прут»
58000, м. Чернівці, вул. Шептицького, 23

21.12.2017р.

ЩЕДРИСТЬ СЕРДЦА – ЛЮДЯМ

Мне в жизни везло на встречи с искренними, добрыми людьми, которые в трудную жизненную ситуацию не оставят наедине с бедой.

Хочу рассказать о женщине, с семьей которой мы дружим 27 лет.

В августе 1941 года во время эвакуации из города Николаева (с матерью и сестрами) она была тяжело ранена в обе ноги, а старшая сестра – убита. Фашистские самолеты не стали бомбить эшелон. Гитлеровцы оберегали железнодорожные пути. А впереди, перед станцией Знаменка, шёл неравный бой с прорвавшимися танками врага. Женщины с детьми, старики бежали с эшелона в лес, который находился недалеко от насыпи. Фашистские лётчики расстреливали их из пулемётов.

После налета, не похоронив убитых, оставшихся в живых поезд повез на Восток.

Так как не была во время оказана медпомощь, раны на ногах не заживали более двух лет.

Возвратясь с эвакуации к сестре отца на Черниговщину, мать ушла на фронт. Отец и мать не вернулись с войны, погибли. Тётя вырастила сирот.

1947 год принёс новую беду – голод. Опухшая, она была на грани голодной смерти. Спасла соседка. Поделилась отрубями, хотя и её семья голодала.

Там, в те трудные годы, люди спасали друг друга, делились последним.

Пройдя через ад жизни сироты, она целеустремлённо строила своё будущее. Окончила два ВУЗа – математик, психолог; создала дружную семью, вырастила двух сыновей.

Свою педагогическую деятельность она посвятила перевоспитанию трудновоспитуемых подростков. После передачи детских колоний в

ведомость ОблОНО, она была направлена на работу в спецшколу-заместителем директора по учебной работе.

Это была единственная женщина-педагог, руководящая перевоспитанием запущенных детей из 32 областей в одной из 19 спецшкол СССР.

В своей работе она опиралась на опыт великих педагогов К. Ушинского., А. Макаренко, С. Сухомлинского, К. Костюка и др.

Через год эта школа заняла первое место среди 19 спецшкол страны.

В дальнейшем большинство выпускников этой школы заняли достойное место в обществе.

У нее огромное количество Почетных грамот, среди них грамоты ЦК ВЛКСМ СССР, АН МИИ СССР, ОблОНО, ГорОНО.

Казалось бы, что еще надо? Любимая работа, муж – старший научный сотрудник, физик, Дети успешно учатся, заранее выбрав себе профессии.

Нежданно страшная беда нагрянула в эту дружную семью. Старшего сына – студента высшей инженерной мореходки, после окончания второго курса призвали в армию (всю их группу).

Служил за границей. Ранением позвоночника, с тяжелыми металлами в крови, обезвоженный вернулся домой. И началась тяжелая борьба за его жизнь: госпиталя, клиники НИИ, больницы, даже знахари. Борясь за жизнь сына, мать за три часа потеряла зрение на нервной почве.

11 операций на глаза. Инвалидность. Но жизнь сына спасала, хотя 26 лет передвигался он на костылях.

А мать его нашла в себе силы, (благодаря заботе, вниманию семьи), посвятила свой педагогический опыт детям-инвалидам по зрению в УТОС. Опять она участница Педагогических чтений Украины (доклад), участница всеукраинского слёта наставников, награждена именными часами. Её психолого-педагогическая программа утверждена как всеукраинская.

И опять страшная беда,- преждевременная смерть старшего сына.

Взаимозабота этой семьи помогла и с этим горем справиться.

Эта семья достойна гордиться своими сыновьями, результатами своего труда.

Щедрость сердца, сердечная доброта – людям. Это характерная черта семьи.

Они никогда не оставляют даже малозначимых людей в беде. У кого-то кто-то тяжело болеет или операция необходима – они обязательно придут на помощь, поделятся последним, хотя те средства было собраны для нужд семьи.

И большинство моих книг были изданы с помощью этой семьи.

Она – Харьковчанка, муж – Буковинец.

Никакая беда не сломала эту семью. А их человечность достойна подражанию.

21.12.2017р.

